NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2405 MỖI SỐ: 0$10 NGÀY THỨ NĂM 26 MARS 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE DU TONKIN DEPOT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2396

Một năm ... 6$00 6$00 6$00 6$00 6$00 12$00
Sáu tháng ... 3$00 3$00 3$00 3$00 3$00 6$00
Ba tháng ... 1$50 1$75 1$50 1$50 1$65 3$00
Một tháng ... 0$50 0$60 0$50 0$50 0$60 1$00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Pour les lettes de toute nature à adresser au directeur du journal 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Téléphone N° 208

Adresse télégraphique TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI

Compte courant postal N° 180

ANNONCES

Deux insertions à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Insertion isolée ... 0$30 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion ... 0$15 la ligne
Réclame dans la 1re page ... 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales ... 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái nông-nỗi dân vùng nước lụt đi lĩnh chẩn

Hẳn chưa ai quên được cái ngày giờ đau khổ là cái vụ vỡ đê năm ngoái mười mấy phủ huyện cửa nhà trôi giạt, ruộng đất sạch không. dân xã lưu-ly trẻ già nheo-nhóc, cái tình-cảnh điên liên khốn đốn đã lần lượt tả ngắm ra hàng trăm hàng nghìn tấm ảnh ở trên tờ báo này, thật người có tai không nỡ nghe. người có mắt không nỡ thấy, cứu tai tuất nạn là cái trách-nhiệm tổ của chính-phủ mà cũng là cái nghĩa-vụ chung của quốc-dân; ngay lúc bấy giờ bản báo có cổ động cái nghĩa-cứ quyên trợ đồng-bào, mà quả được chính-phủ tán thành, quốc-dân ủng nghĩa, cuộc quyên chẩn cho dân bị lụt năm ngoái so với các kỳ trước lại được các bậc có công đức công-tâm chủ trì, các nhà có hằng sản lắng-tâm nó nức, số tiền thu được nhiều gấp hai gấp ba; cứ trong các tờ báo của chính-phủ, trong cái bụng chắc cậy của hội-đồng tổ chức việc nghĩa quyên thì ta cũng có thể mừng thầm rằng dân vùng nước lụt ta may ra người được manh áo, kẻ được miếng cơm, khoan một phần thì thụ huệ được một phần, giọt nước trong xe tuy không chắc là cứu sống hẳn được cả khô, mà đám bọt trôi sông thường cũng khiến cho người chìm đắm lênh đênh còn vớ được mà nương lựa vậy; các nhà từ-thiện kẻ của người công, kẻ nhiều người ít, vẫn yên chí rằng quả phúc ta về đã đến lúc vừa tròn, anh em đồng bào ta đương lầm than chua xót về nỗi bụng đói cật rét, tiền không một đồng, gạo không một hột kia sẽ được nhờ cái lấm lòng sốt-sắng của ta mà đỡ được chút nào hay chút nấy, đồng tiền của ta quyên-trợ quyết không phải là đồng tiền vứt xuống bể không tăm, dương chừa-chan cái hi-vọng làm lành được phúc, như có cái phần thưởng vô hình nào phẩm, nào hàm, nào mề-đay, nào kim-khánh của ông chúa lương-tâm ban cấp cho mình, chứ có ai ngờ rằng đồng tiền của ta quyên-trợ về tới chốn dân gian nó đã không thi-hành được cái thực tâm thực huệ cho ta mà nó lại trở thành ra rắn, ra rết, ra mọt, ra ong, làm đau đớn, làm độc hại, nào đục, nào khoét, nào cắn, nào đốt anh em đồng-bào ta trong vùng nước lụt cho điên liên khốn khổ thêm, khổ vì bị lụt chưa xong lại khổ về chẩn lụt nữa!

Không ai ngờ thế mà hóa ra thế thì có lạ không? Có đáng buồn đáng tức cho cái lòng tốt chính-phủ vì dân cứu nạn, các bậc có công-đức công tâm xướng thành nghĩa-cử, các nhà có hằng-tâm hằng-sản bố-thí từ-tâm không? Đang khi đê mới vỡ, nước mới ngập, trong những bài cổ-động việc nghĩa-quyên ở bản-báo, ký-giả đã nói việc chẩn cấp phải trông ở các quan minh lấy thực tâm làm thực huệ, từ việc xem xét tình trạng trong dân nhà nào nên cần, nhà nào không phải chẩn, cho đến việc phát gạo, phát tiền cho dân đều cần phải thân-hành về tận các làng xem xét tận nơi, cấp phát tận tay mới được. Quả vậy, trong các miền nước lụt, miền nào có được các quan như thế thì dân thật có được thụ huệ nhiều, tức như ở tỉnh-lỵ Hưng-yên, nhờ có quan sứ quan thượng trông nom săn sóc việc nuôi những kẻ già nua đau yếu, con mọn con thơ trong mấy tháng trời, rất là chu-chí ân-cần, cái sống sót của chốc nghìn con người thật có vì thế mà lại được trơn lông đỏ da, qua khỏi cái thiên-tai ghê-gớm; lại như mấy ký phát chẩn ở những hạt Khoái-châu, Ân-thi, Kim-động, cũng nhờ có mấy quan phủ huyện tinh minh siêng sẵn, giữ hết được cái mối nhà lệ chấm-cấu, đồng làng tọ tọe mà dân lĩnh chẩn được yên ổn chu toàn; nếu được quan nào cũng đều như thế cả thì làm gì có những câu chuyện đáng lạ, đáng buồn, đáng tức ở một vài nơi khác mà ký giả đã nghe phải choáng cả tai, ghê cả óc như sau này:

Trước khi phát chẩn, lý-dịch làm giấy trình quan trong làng nhà nào nên chẩn, nhà nào không phải chẩn, mà những nhà có thóc có trâu lại là nhà nên chẩn, những nhà bữa cháo bữa rau lại là nhà không phải chẩn, cái phần chẩn của những nhà trâu chuồng thóc vựa ấy tức là cái bổng-ngoại vào túi các ông làng, mà các ông làng nuốt cả quyết không trôi, cái túi đó cũng có sản-sẻ ra một đôi phần khác nữa.

Đến lúc phát chẩn, mấy hào bạc chẩn của thằng khố bẹn, qua tay quan đến nhà, qua tay nhà đến tổng lý, mà lệ thường việc quan minh bảy giờ xé mấm cũng có mút tay; giấy biên-lai nhận chẩn dân vẫn có chữ ký đủ đồng mà ký thực đã vào lỗ hổng lỗ hà mười phần đến tám rưỡi; có người ở cách xa huyện-lỵ đi lĩnh được hào bạc chẩn về tới nhà, con đợi tiền mua mấy hột bắp rang, vợ mong tiền đong vài bát gạo nứt, mà cực quá chính mình đi lĩnh bạc đã bị mẳng, bị chửi, bị tát, bị đá, bị đói mõm hai, ba bữa chỉ may còn giữ được đầu đinh với cổ, khổ một hoàn khổ một về đây.

Nào có thể mà thoát tội thoát nợ cho dân, sau khi phát chẩn năm mười hôm nửa tháng, ông hội ganh nhiều, thầy lý tị ít, làng này xử kẹo với cụ tổng, làng nọ mất lòng với trên nha, thế là trâu bò húc nhau ruồi muỗi chết, một cái giấy phong-văn, một cái đơn cáo giác, thẻ bài về, túi roi đến, một ngày tạ thôi sai nha, làm cho khốc hại chẳng qua vị gì, bấy giờ lại phải bỏ cày bỏ cuốc, bỏ làm bỗ ăn, kéo nhau lốc nhốc nay lên huyện, mai lên quan, trực hầu trực hạ năm mười hôm, cung năm bảy lượt, khai năm bảy lần, bị đói, bị hỏi, bị giữ, bị giam năm bảy buổi, mà rút cục ông hội cũng chỉ xuýt-xoa mất một vài cọc, thầy lý cũng hậm-hụi đâm một vài tòa, mấy hào bạc chẩn của mình vẫn chẳng làm sao móc lại được về mình, mà theo đuôi trắn xương lại mất ăn mất làm một vài tháng nữa.

Ấy những câu chuyện về cái nông-nỗi dân vùng nước lụt đi lĩnh chẩn hiện thời như thế đấy, chẳng biết có đúng sự thật hay không? Nhưng đã có những câu chuyện như thế đến tai ta thì không thể nào không phải lấy làm lạ, lấy làm buồn, lấy làm tức cho cái lòng chính-phủ vì dân cứu nạn, các nhà xướng nên nghĩa-cử, các người bố-thí từ-tâm được vậy.

Ta không còn biết nói thế nào bây giờ được nữa! ta chỉ xin ước-ao rằng đê đừng vỡ nữa, nước đừng ngập nữa, dân mình đừng phải điên-liên khốn khổ mà ngướng-cấp về cái tiền quyên trợ của ai nữa là xong!

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 25 Mars 1925

Sở chi thu tại nguyên-lão nghị-viện

Teeo như bản tờ trình của ông Bérenger là tiên-thẩm ủy-viên, hội-đồng tài-chính của nguyên-lão nghị-viện đồng-thanh ưng chuẩn số chi thu, các khoản thanh giảm đi cả thảy là 200 triệu quan.

Việc Đông-dương tại Pháp

Đại-úy Aremer ở Đông-dương tới Pháp có thuật cái chương trình và công việc của sở hàng-không Đông-dương từ ngày dựng nên, nghĩa là từ năm 1919 đến giờ, ích lợi cho Đông-dương những thế nào.

Quan Claudel đại-sứ nước Pháp ở Nhật-bản mới tới Marseille có nói cái thế lực của Pháp ở Nhật-bản một ngày một thêm bành trướng. Ngài nói phái bộ Nhật-bản sang cho Đông-dương cảm giác về Đông-dương một cách sâu xa. Phái-bộ Nhật-bản có nhắc lại với ngài rằng nhờ về cuộc du lịch của phái-bộ mới đây, nhiều điều ngộ nhận bấy lâu từ rày sẽ tiêu tán đi hết. Quan Claudel lại nói Đông-dương và Nhật-bản điều đình với nhau về cái vấn đề quan thuế, mọi điều hai bên đã hợp ý nhau.

Tại hạ nghị-viện nước Anh

Sau khi tuyên đọc lời viếng Lord Curzon thì nghị-viện đình nghị một lát để tỏ ý để tang. Sau hạ nghị-viện bỏ phiếu bãi khoản cần M.Mac Donald bàn nên thanh giảm các khoản chi-tiêu về bải quân, và chỉ ng việc đặt quân cảng ở Singapour.

Đoạn, nghị-viện ưng chuẩn số chi-thu của bình gia.

Việc chính-trị nước Ai-cập

Vì Zaghloul pacha trưởng-cử nghị-trưởng, tòa nội-các từ chức. Quốc-gia không ưng chuẩn.

Nghị-viện bị giải-tán.

Nước Pháp với nước Thổ

M Franklin Bouillon đã tới Angora. Các vị đại-biểu ở đấy rất hoan nghênh.

MỘT NGƯỜI CÓ THỂ TÙY Ý SAI KHIẾN ĐƯỢC CÁC BỘ PHẬN TRONG MÌNH

Giáo-sư Jandier ở đại học đường Vienne có cho học-sinh xem một người, thân thể cũng như mọi người, mà có tài tùy ý sai khiến được cả các thớ thịt trong mình. Đại khái như có thể tùy làm cho lòng mắt lồi mắt ra ngoài, quả tim chạy chán lại được. Có khi lại làm cho trong một lúc, mà nửa mặt rất vui vẻ, mặt nửa rất buồn rầu.

Nhiều nhà chụ xiếc muốn thuê người ấy làm trò, nhưng giá bao nhiêu tiền, người ấy cũng không nhận làm.

NƯỚC THỔ MUỐN TRỪ NHỮNG THÓI XA-HOA

Quan nội-vụ thượng-thư Thổ nói kỳ thấy dân-gian ở chốn kinh-thành Constantinople ăn-vận cực-kỳ xa-xỉ, nên đã yêu cầu với nội-đồng quản-trị thành ấy tìm cách ngăn-ngừa bớt những thói xa hoa đi.

Hội-đồng có đặt một bản soạn một bản luật hạn chế những cách xa-hoa của các nhà giàu có trong khi cưới xin. Luật định rằng: Trong khi cưới người chồng chỉ có thể cho người vợ một cái nhẫn đáng là 20 livres Thổ mà thôi, còn ngoài ra thì không được tặng phẩm gì nữa. Còn về phần cô dâu thì chỉ được may đến hai cái áo dài là cùng các đồ đạc cần dùng bằng gỗ thì cứ cho mang về đủ trang-hoàng một phòng, những yến ẩm trong tiệc cưới xin thì cấm-cải và chỉ được đãi những người đi dự tiệc cưới trà bánh mà thôi. Trong những khi đưa dâu đón rể thì không được đi quá 5 chiếc xe ngựa hay ô-tô. Lại còn những tiệc ăn mừng đẻ con cũng đều cấm cả.

Nếu đạo luật này mà thi-hành ở nước ta tai có lẽ làm người không bằng lòng! trong đám cưới, mà không áo gấm sa-tanh, tủ con hòm lớn, song-mã ô-tô mười lăm chiếc, cô-đầu, tiệc đãi vài ba hôm thì chán bè!

MỘT NGÀY NGƯỜI TA NÓI BAO NHIÊU TIẾNG

Mới đây nghị-viện Pháp muốn bàn về bản luật tài-chính cho chóng xong, bèn hạn định mỗi chính-đoàn chỉ được có hai giờ, để trình bày cái ý-kiến của mình mà thôi, kẻo sợ các ông nghị biện bác dài dòng vân tự quá mất nhiều thì giờ vô ích đi chăng.

Hạn chế như thế nghĩ cũng phải, vì lắm khi nói ít cũng đã nghĩa, chứ cần gì phải nói nhiều cho mệt. Nhân câu chuyện ấy một nhà bác-học có tính ra một người ở các nước văn-minh, mỗi ngày phải mất đến 3 giờ về sự nói. Nếu cứ mỗi phút nói độ một trăm tiếng, thì 3 giờ nói đến 18.000 tiếng, những lời của một người nói trong một tuần lễ, có thể đóng thành một quyển sách tới 600 trang. Giá thử lời ai nói gì cũng ghi biên lại thành sách cả, thì sách vở để đâu cho hết nhỉ?

Tin Trung-hoa

Tin Tôn-Văn tạ thế

Về việc này trong mấy kỳ báo trước đã nói ỡ ràng, nay lại tiếp được tin sau này tưởng cũng nên lục đăng để độc giả nhàn-lãm.

Hương-cảng ngày 18 mars 1925. — Từ ngày 9 mars, các người tả hữu Tôn đã biết Tôn không thể nào sống được nữa, cho nên họp nhau bàn bạc về vấn đề chức tổng lý đảng quốc-dân sau này cử ai. Nhưng buổi đó Tôn-Văn còn tỉnh tao như thường, Đái-thiên-Cừu thảo tờ di chúc, khi đưa trình vì có mấy điều chưa hợp, Tôn trợn mắt nhìn ra ý tức giận, Đái sợ bỏ lui. Đến hôm 12 lúc Tôn sắp mất mới ký hai bản chúc thư do Vương-sủng-Huệ tuyên-bố. Bản giao cho đảng quốc dân dặn về việc nước có nói: trong 40 năm nay, ta hết sức theo đuổi về việc cách mệnh, cái mục đích cốt để tranh được bình đẳng tự do, phàm những việc ta đã làm đều đã tỏ ra là muốn tới cái mục đích ấy, tất phải để-ỉnh quốc dân và liên hợp với những dân tộc ở thế giới này lấy bình đẳng mà đối đãi. Nay công cuộc cách mệnh chưa thành, phàm những người đồng chí nên theo như cái phương lược kiến quốc và cái đại cương kiến quốc cùng cái chủ nghĩa tam-dân và theo như lời tuyên ngôn của ta trong buổi hội nghị đại biểu các nước lần thứ nhất là phải hết sức theo cho được những cái điều ước không được bình đẳng, phải làm tế nào trong một cái thời gian ngắn ngủi, có thể thực hiện được ngay. Còn bản chúc-thư về việc nhà thì Tôn chỉ nói: Trong một đời ta hết sức lo việc nước, không nghĩ đến việc nhà, nên không có gì là gia sản cả. Chỉ có một cái nhà và quần áo sách vở để lại cho vợ tả làm kỷ niệm mà thôi; còn con cái ta đã trưởng thành đều có thể tự lập được cả, ta chỉ mong sẽ nối được cái chí to mà thôi.

Tôn Văn lại dặn phải táng Tôn ở núi Tử-kim về Nam-kinh, và khi liệm tai mặc cho Tôn bộ quần áo thợ thuyền, trên quan tài phủ là cờ hải lục quân.

Sau khi mất rồi thì mang tai thể vào nhà thương Hiệp-hòa dùng thuốc thơm ướp, rồi nhập quan tạm, chờ quan tài thấy tỉnh ở Ngã gử sang mới làm lễ nhập quan.

Chính phủ thì bàn làm lễ quốc tang, dân đảng thì bàn là đảng họ táng lấy, hay làm lễ quốc dân táng. Chính phủ trích ra sáu vạn đồng để làm tang lễ. Đoàn-kỳ-Thụy cử Bà-văn-Uất làm chuyên-viên trị tang.

Các học-hiệu nghỉ học một ngày, cuộc hội-nghị thiên bậu ngoại họp để tỏ lòng thương tiếc.

Dân đảng bảo quân quan-tài Tôn là ở Trung-sơn công viên, đổi tên Trung-sơn công viên, dựng tượng đồng ở đó. Có người lại bàn đổi tên Nam-kinh gọi là Trung-sơn thành để kỷ niệm công đức của Tôn.

Đoàn-kỳ-Thụy có hạ lệnh kể công ức Tôn và tỏ lòng thương tiếc.

Ngày 19 linh cữu Tôn mang ra để ở xã-tắc đàn ở Trung-sơn công viên. Ngày 24 cử hành lễ điếu tang. Đoàn đến tận nơi tế một tuần, lại hạ lệnh cho các cơ quan toàn quốc treo cờ rũ ba ngày. Lại sức các cơ quan thay tuyết đeo tế.

Lê-nguyên-Hồng cũng cử đại-biểu đến tế.

Bộ nội-vụ đã định 21 điều khoản về tang lễ Tôn, sẽ cử hành theo lễ quốc tang.

Chính-phủ Quảng-đông làm lễ viếng Tôn-văn

Hương-cảng ngày 18 Mars 1925. — Ngày 14 triết-tế tại đình tỉnh-trưởng các quan văn-võ bắt đầu từ ngày ấy đến 16, mỗi ngày từ 9 giờ cho đến 10 giờ, đến ngày 20 thì thôi.

Ngày 17 thì tất cả các cơ-quan thuộc chính-phủ Quảng-đông làm lễ viếng Tôn-Văn. Các quân thượm đều bận 21 phát đại bác. Tại đình giám-đốc tiền chính có đặt nhà tế, trong nhà lấy treo bức tượng Tôn-Lãn, đặt một cái vòng hoa lớn và treo hai câu đối như sau này:

Ngô đảng năng thực hiện tam dân, tiến sinh bất tử;
Bi thương phất ngận đi nhất lão, bạc hải đồng bi.

Lại sức cho các viên chức bắt đầu từ ngày ấy cứ mỗi hôm từ 9 giờ đến 10 giờ phải đến tế, trong một tuần lễ mới thôi.

Giáo-dục sảnh lại thông-cáo cho tất cả các giáo-viên và các học trò con gái con gái bắt cứ trường công hay trường tư, phải đều đến một tháng.

Thổ phỉ ở Giang-tô

Thượng-hải ngày 24 Mars. — Cứ như tin tức ở thành Thanh-giang phủ về tỉnh Giang-tô, thì quân lính và thổ phỉ hai bên đánh nhau, chết và bị thương mất mấy người.

Quân Nga ở Giang-tô

Bắc kinh. — Đại đội ba ngàn người Nga đã rằng sắp nhập với binh gia của Phụng-thiên, đóng ở Giang-tô lâu ngày quá, nhân dân thấy thế có ý lo sợ, vì họ tưởng làm là có quân ngoại quốc can-thiệp vào việc Trung hoa, không khéo vì việc ấy ở đây sẽ sinh ra cái phong-trào bài ngoại.

Tòa nội-các chắp chính

Bắc kinh. — Trương-tác-Lâm báo tin sẽ đến Bắc-kinh. Có lẽ vì Trương mà tòa nội các chắp chính sẽ thay đổi nhiều.

Tình hình ở Hà-nam

Bắc kinh. — Tình hình Hà-nam rất là nguy ngập. Dương hồ xa Lũng hải bị quân lính cướp, các nhà ga bị phá, các cầu bị hủy hoại, bốn cái toa máy đâm vào nhau.

Ở Lư-giang cướp bóc rất dữ dội, bên quân được thắng lợi hiệp trước và giết đó nhiều nơi. Người Âu-châu rất lo sợ.

HẢI ĐÀM

Mày cũng thích à?

Một ông không biết thua thầy hay là theo-đuổi thế nào mà về đến nhà phố cả người ra, vợ trông thấy, tay thảo ngay chuỗi hạt vàng ở cổ ra mà nắng-nịu bảo rằng:

« Gớm cứ mất tiền vào những chỗ ấy thì được, hôm nọ người ta bảo đánh cho chuỗi hạt vàng, thì đánh bôi ra như thế này nào!... » Nói xong liền quăng chuỗi hạt vàng xuống đất, con chó đứng cạnh đấy, tưởng cái gì ăn được, chực ra vồ cắm đi, ông chả đuổi chó đi và bảo cho rằng:

« Tao trông chỉ có vợ tao thích đeo vàng, thế ra mày cũng thích à? »

Cadoc-sy.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Thưa ngài, nhà tôi mở hàng thuốc bắc và thuốc nam ở tỉnh này đã lâu năm, nay tôi muốn buôn thêm thuốc Nhật-bản nữa thì có được không? Vì tôi thấy có người bảo rằng bán thuốc ngoại quốc thì cấm, vậy xin ngài làm ơn chỉ bảo sự thực thế nào cho tôi được rõ.

TRẢ LỜI. — Ông không có phép được buôn thuốc Nhật, vì thuốc Nhật cũng kể như là thuốc tây mà thuốc tây thì chỉ có những hàng bào chế Tây hay là người ta mà có bằng tốt nghiệp khoa bào-chế Tây mới được buôn thôi. Chứ không phải tại thuốc Nhật là đồ ngoại quốc mà không được buôn. Thế thì thuốc Bảo chẳng là đồ ngoại quốc đấy ư?

Vậy thuốc Nhật chớ nên buôn, hãy xem như mấy nhà bán thuốc ta ở Hanoi và vài tỉnh gần đây cũng vì không thuộc lệ ấy mà ngày nằm ngoài đã bị phạt đó. Nhân tiện xin nhắc để các nhà buôn thuốc nhớ rằng chỉ dụ quan Giám-quốc ngày 16 juillet 1919 qui định về việc mở hàng bảo-chế ở Đông-dương có định rằng hễ người nào trái thể lệ nói trên ấy thì sẽ phải phạt bạc là 500 *francs* và có thể phải đóng cửa ngay lập tức.

MỘT CON CHÓ CÓ BIA KỶ-NIỆM

Mấy tháng trước đây ở thành Nome về đất Alaska có một thứ bệnh dịch rất là dữ dội, thuốc tiêm trong thành không còn một liều nào. Lúc bấy giờ lại đương lúc giời đông tháng giá, đường bể đường sông đều bị đóng váng, tàu bè không sao đi lại được, mà giò bắc rất là lạnh lẽo, tuyết rơi suốt đêm ngày. Chỉ còn có một cách là dùng chó kéo xe là có cơ đem thuốc đến cứu được nữa mà thôi. Một người lai giống Esquimau và giống Hoa-kỳ tên là Joe Amoona xông pha sương tuyết đem thuốc được đến nơi. Đàn chó kéo xe cho người ấy đi được nửa đường đều bị ốm cả, toan nằm bẹp cả ở giữa đường không đi nữa. Duy chỉ có con chó tên là Balto sức lực đã suy nhược, nhưng cũng gia công kiệt lực mà kéo cả xe lẫn bọn chó kia đi cho đến nơi. Khi xe đến thành Nome, nhân dân rất là mừng rỡ, nhưng chó Balto liền quay ra đấy không nhúc nhích được nữa, xét ra phổi nó đã bị cháy, cũng nó giá công, ai nấy vội vàng thuốc thang, nhưng cũng không sao cứu được nữa. Nhân dân thành Nome rất là thương tiếc, nên bà nhau đặt một cái bia kỷ-niệm chó Balto để có công cứu vớt được bao nhiêu sinh-mệnh. Thế là từ rày ở thành Nome, có Balto sẽ có một bia kỷ-niệm công-trạng vậy.

VIỆC HANOI

Thời-giờ

7 giờ	23 độ
15 giờ	25 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	4 11	50
— nhì, —	10	62
— ba, —	9	70
Thóc hạng nhất, —	7	00
Bắp nếp —	7	90

Giá bạc. — Kể từ ngày 25 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 70.

Thị giá quốc trái. — Ngày 23 Mars 1925 : 46,95. — 56,70. — 47,45. — 48,10. — 58,50.

Khánh thành tượng quan cố Toàn-quyền Van Vollenhoven. — Đến ngày 28 mars hồi 5 giờ chiều quan Toàn-quyền sẽ đến chủ lễ khánh thành bức tượng do phủ Toàn-quyền và hội « Amis de Van Vollenhoven » dựng tại Trại hàng-hoa để kỷ niệm quan Van Vollenhoven nguyên Toàn-quyền và nguyên đại-úy của quân bộ thuộc địa từ trận ngày 20 juillet 1918. Các quan văn võ, các nhà cựu chiến binh, bị nạn binh cách, quân công hội tinh, các học sinh các trường, các bực thân thương Annam nên đến dự hội cho đông để lễ kỷ niệm này được rõ long trọng và xứng đáng với một bực anh hùng.

Ở các bãi cỏ chung quanh đài kỷ niệm sẽ để dành riêng chỗ quan Toàn-quyền và các quan thủ-hiến các xứ, cho các đại-biểu các quan văn võ, các hội, các học-đường và công chúng Tây Nam.

Các hàng quán sẽ không được mở cửa trước bức tượng và ba toán nữa sẽ đứng dàn hai bên lối đi ở phía đường Carnot lại. Phường nhạc-binh của đạo quân thuộc-địa sẽ đến cử nhạc.

Linh khố xanh thì có hai toán đứng ở xung-quanh khu đất dựng tượng.

Công chúng đến phải đi qua đường Carnot. Các xe cộ phải đậu ở lối đi vào trại hàng Hoa và người ngồi xe đến dự lễ phải xuống ở chỗ hai con đường vào trại hàng Hoa với đường vào đài kỷ-niệm gặp nhau.

Chỉ có xe quan Toàn-quyền là được vào đến chân đài mà thôi. Khi quan lớn tới nơi thì phường nhạc-binh sẽ cử bài *Marseillaise*. Nhạc dứt khúc thì cái màn che bức tượng sẽ hạ xuống, rồi đến các quan đọc diễn văn. Diễn-văn đọc xong, quan thiếu tá Bonneaud là thư-ký hội « Amis de Van Vollenhoven » sẽ thay mặt hội đặt một vòng hoa lên trên đài. Từ 9 giờ trở đi các lối đi vào đài kỷ-niệm sẽ chẳn cả, quan Toàn-quyền đi rồi mới thôi.

Về việc làm lễ kỷ-niệm này, quan Toàn-quyền có đại cho quan Tổng-sứ và các quan thủ-hiến các sở từ chu tri sau này :

Quan Toàn quyền báo cáo cùng các quan thủ-hiến các sở văn-võ hay rằng ngày thứ bảy 28 này hồi 17 giờ tại trại hàng hoa Hanoi sẽ làm lễ dựng tượng kỷ niệm quan J.Van Vollenhoven đại-úy, nguyên Toàn-quyền Đông-pháp từ trận ngày 20 juille 1918 tại Parcy Tigny. Vậy mời các ngài cùng với các quan đại biểu các ngạch đến dự lễ.

Quan Toàn quyền lại mời tất cả các nhà do dân công cử đến dự lễ và ngài chắc rằng nhân dân Tây Nam hết thảy không ai là không lấy cái việc kính viếng quan chủa tể cũ, kính tiếng bụt anh hùng đã vì quốc quyên mình làm một điều nghĩa-vụ của mọi người.

NHÀ ĐẺ CẨN THẬN
51, Phố Mã-Mây, Hanoi

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt !!!
Từ thứ tư 1er đến thứ bảy 7 Avril 1925
TOU-FOU muốn lấy vợ
Đại hai-kịch 3 đoạn
LƯƠNG HỮU-THẦN DIT LÉON CHALL BÔNG
VAI TOU-FOU
TOU-FOU
Tou Fou là ai ?
Kép khôi-hài ! mới xuất hiện
Trên đời có một không hai !
Đóng vai nhân-đức đã thảo
Đóng vai hèn-hạ cũng tài
Xe Viễn-Đông từ nay nổi tiếng
Thảo lâm lòng ao ước các ngài
Mỗi khi đến xem phải cười bỗ bụng
Tou-Fou hẳn tổ mặt là ai !
Kẻo khôi hài ! mới trở tài !!!

Hai cái tiệc mừng. — Nhân vì quan Toàn-quyền Merlin sắp về nghỉ, hội Khai-trí tiến-đức định đặt một tiệc trà để tiễn mừng ngài tại nhà công-quán vào chiều ngày chủ-nhật 5 avril 1925.

Đến tối hôm ấy hồi 7 giờ rưỡi thì hội Khai-trí sẽ đặt một tiệc tiễn biệt quan cai-trị Marty là quyền hội-trưởng của hội đến 15 avril này về nghỉ bên qui-quốc. Chắc rằng hai bữa tiệc hôm đó các hội-viên sẽ đến dự đông lắm.

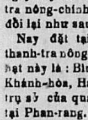
ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ TƯ
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

Bầu cử hội-viên thành-phố. — Đã có chỉ dụ định ngày bầu cử hội-đồng thành-phố Saigon vào chủ-nhật đầu tháng năm tây. Ở Hanoi và Haiphong thì chắc cũng vào ngày ấy. Quan Đốc-lý đã đến thương-thuyết với quan thống-sứ về việc bầu cử, hiện đang thảo nghị-định để triện tập các nhà dự bảo.

Vậy các ông muốn ra ứng cử chuyến này nên cổ-động ngay từ bây giờ đi.

Giá tiền gửi va-tuyên-điện. — Vì các chủ báo hương-mại có ta thấu về cái giá tiền gửi vô-tuyến-điện dải qua cho nên nghe nói ở trong địa-hạt Đông-dương giá lấy sẽ rút xuống 6 xu một chữ, chứ không lấy hai bảo như trước nữa.

SÁCH MỚI : « PHÉP DẠY TIẾNG NAM VÀ MẸO TIẾNG NAM » 0$40 — « SÁCH MẸO TIẾNG NAM » 0$25 của ông LÊ THƯỚC. Đốc học Thanh hóa soạn ra để các thầy giáo và các học trò các trường sơ học đùng. Bắt cứ cho học-trò đi thi Tiểu học yếu-lược. Bán tại Mọc-đình-Tư. Hanoi ; Hợp-ái, Thanh-hóa ; Mỹ-thịnh, Vinh ; Bắc-lập, Huế hay tại nhà tác-giả.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéso
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bữa việc, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$80
油 肝 魚 員
華 歐 式 藥 師 製 造 前 飲 油 後 食 丸

Ngạch Tư-pháp. — M. Mansonh Ignace, thư ký luật-sư nay được bổ làm luật-sư tại tòa Thượng-thẩm Hà-nội và các tòa án sơ-thẩm Trung-Bắc-kỳ.

Ngạch Nông-chính. — Nghị định ngày 17 juin 1912 đặt ra ba đạo thanh tra nông-chính tại Trung-kỳ thì nay đổi lại như sau này :

Nay đặt tại Trung-kỳ một đạo thanh-tra nông-chính thứ tư có những hạt này là : Bình-thuận, Ninh-thuận, Khánh-hòa, Haut-Donnai, Ba lát, và trụ sở của quan chánh-đạo ấy đặt tại Phan-rang.

Đạo thứ ba nói trong nghị định trên ấy thì có các hạt Phu-yên, Bann-mê-thuột, Kon-tum, Binh-định, Quảng-ngãi và trụ sở quan chánh đạo thì đặt tại Qui-nhơn.

Một cái tinh-cảnh đáng thương. Ai cũng nhớ rằng đầu tháng trước đây có nghị-định quan Thống-sứ cấm mấy chục cậu học-trò phần nhiều là người Nam-định không được dự thi các kỳ thi lấy văn-bằng hay là vào các học-đường trong xứ, cậu thì hai năm, cậu thì năm năm, về tội thi gian, hay nói cho đúng hơn thì phải nói là khai gian để mà đi thi. Nguyên kỳ thi bằng Sơ-học ở Bắc-kỳ năm ngoái mở sau tỉnh Thanh-hóa mươi ngày thì các cậu muốn « bắt cá hai tay » rủ nhau vào trong kỳ thi cũng nhiều, người thì khai căn-cước khác, người thì vẫn giữ nguyên căn-cước thật, người thì đỗ cả hai nơi, người thì đỗ một nơi, người thì xin thi hai nơi mà chỉ ứng thí có một nơi. Sự « bắt cá hai tay » như thế xét ra chẳng phải bây giờ mới có là một, mà các năm trước thường vẫn có, nhưng vì năm nay ở ngoài này vào thi trường thanh nhiều quá, cho nên nha Học-chính mới rõ. Cứ như cái lý-thống ta xưa nay thì việc đi thi hai nơi như thế cũng không phải là một tội phạm pháp, vì không có bài gian lận gì, mà điều đó hỏi ra đến các giáo viên cũng nhiều ông không biết là có lệ cấm — mà xưa nay chưa thấy lệ cấm ấy đem tuyên yết thật —, cho nên các thầy có học trò, các nhà có con em đi thi hai nơi phần nhiều lấy làm oánh đáng cả. Vì đi thi như thế để làm gì ? Chẳng qua cũng bởi cái lòng hiếu học mà ra, những mong lấy cái bằng Sơ-học để mượn đường mà lên các bậc trên, nào ngờ đâu cái lòng hiếu-học ấy lại xui nên cái tội phải đuổi không được học và trong mấy năm không được thi cử gì cả. Thực là mấy năm mà cũng hóa chết dở, là vì các cậu phần nhiều đã gần quá hạn tuổi vào các trường đệ nhị cấp rồi, thành thử mấy năm mà cũng hóa suốt đời. Nào có phải như lối học của ta ngày xưa cứ học trường tư rồi cũng thi được hay là như bên nước Pháp các trường tư-thục các bậc tiểu, trung, đại đều có thể ganh nhau với các trường Nhà nước, chứ ở bên ta ngày nay các trường tư thục, đến cái bằng Sơ-học cũng khó luyện tập được học-trò thi đỗ, huống chi là đến thành-chung (mới đổi tên là Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt) !

Những người khai gian tên tuổi, lấy giấy khai-sinh ở chỗ mình không sinh thật mà đi thi thì phạm pháp đã cố nhiên rồi, ta không dám cãi họ, chỉ xin quan trên thương cho họ phận nào họ được nhờ phận ấy mà thôi ; còn những câu vấn một tên tuổi vẫn một quê quán, mà thi cả hai nơi thì cái nghị phạt nói trên kia có điều kiện nghiệt. thiết tưởng quan trên cũng nên lượng tình mà tha thứ cho họ để sau này khỏi thành ra một hạng người dở-dang.

Nghe nói mới đây có mấy ông nghị viên Nam-định, trong số ấy có MM. Vũ-ngọc-Định, Lê-qui-Trạch, Lưu-thế-Điện có đến trần thuyết với quan Công-sứ tỉnh ấy, để nhờ ngài chuyển đệ lên quan trên một bức thư xin gia ân cho bọn học-sinh vào hạng ta vừa nói trên kia. Vậy ta cũng xin biểu đồng tình với các ông mà xin Chính-phủ lượng tình xá cho bọn con trẻ khỏi phải cái tội thất học thì gia-quyến lũ trẻ ấy được cảm ơn nhà nước lắm. Mới đây có luật nước Pháp ngày 3 janvier 1925 đại xá cho bao nhiêu là tội phạm vào trước ngày 12 novembre 1924 và các quan chức ở đây cũng có lệ được xóa những tội về quan hệ ở trong lý-lịch. vậy thì chính-phủ há lại lẹo gì mà không đem cái đại lượng ấy mà tha thứ cho con trẻ nay đi ?

Đường hàng Bạc thảm hại quá. — Đường hàng Bạc có dễ đã mấy năm nay không lát đá lại, cho nên xấu thảm hại không phố nào bằng. Chỗ lồi chỗ lõm trông chẳng khác gì đường sá ở trong làng trong xóm nhà quê. Ý hẳn quan chánh Lục-lộ của thành-phố ta, cũng đã biết rồi, nên sáng hôm nay đã thấy được một vài người phu lấy đất về. Nhưng và không được đâu, nó có bư một vài chỗ nho nhỏ thì mới có thể chữa bậy và được, chứ nó lõm sâu thành từng hố to mà suốt cả phố, nhất là từ đầu hàng Bạc ra đến giữa hàng Bạc, chỗ rẽ vào Sầm-công lại càng tệ quá thì không lát đá lại không xong. Đợi cho đến ngày lát đá lại, trông sẽ Lục-lộ cũng nên yết-thị cho công chúng biết ai đi qua nên xuống xe để khỏi xảy ra những cái nạn đổ xe.

Quan Bóc-tơ Bi-cô-man
Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 33 Hanoi

Bán cái trại trong ấp Thái-hà, có hai tòa nhà to mà đẹp, vườn ao cây cảnh đủ cả.
Hỏi tại số nhà 42, phố Phúc-Kiến, Hà-nội.

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Bị xe lửa nghiền. — Chuyến xe lửa thứ nhất ở Hà-nội xuống Nam, ngày hôm nay là thứ tư 25 mars, đến kilométre 33 gần ga Cầu-guột thì đè phải một người phụ-nữ làm đường chừng 26 tuổi.

Người ấy hai cánh tay bị nghiền nát ra, phải đưa ngay vào nhà thương Phủ-lý, nhưng không biết có sống được không.

Thiêu quang chia chục đã ngoài sáu mươi. — Bóng thiêu-quang thấm-thoắt, và mới ngày nào Nguyên đán, mà nay đã sáu mươi có lẻ, mai đã đến ngày tết Hàn-thực rồi. Ngày tết Hàn-thực là ngày kỷ-niệm Giới-tử-thôi chết cháy trong rừng, chắc ta chẳng cần phải nói, có lẽ ai ai cũng biết mà nói cho đúng thì bao nhiêu ngày tết trong một năm của ta đều theo của Tàu cả ! Bởi cái cách « theo đóm ăn tàn » đó nó đã ăn sâu vào trong não-tủy của người mình, nên kẻ không biết thì cứ u-u minh-minh cứ thấy tết là ăn, mà những kẻ biết ra, tuy vẫn không muốn theo, song không phải là một ngày một giờ mà bỏ ngay đi được ! Cũng bởi thế nên mỗi ngày hôm nay trong các phố Hà-thành ta đã thấy nheo-nhéo những bánh-rồi bánh-chay, mà có lẽ các nhà quê ta cũng thấy đương nhộn nhịp sắ bán bánh trái !

Nhưng khốn nỗi theo người nào có đáng, đã gọi là hàn-thực mà vẫn thấy đất lửa đùng đùng, tưởng cũng nặn lạ cho cái theo của người mình vậy. Thôi ! nói lắm mồi mồm, viết lắm cũn bút, ai bánh trôi cứ bánh trôi, ai sâu bọ cứ sâu bọ, ta cứ cơm nguội hai bữa đi đâu mà giả dạng làm ngày !

Ô ! non nước một vùng vàng, giang sơn một cõi, trải bao phen sao dời vật đổi, ai biết ai mà ai nhớ tới ai.

– *Nước non non nước còn dài,*
Mau mau tỉnh-ngộ kẻo người cười là
[*kẻ vô-tri*.

K.

Hội Tri-tri'. — Đến ngày mai là thứ năm 26 tháng 3, lấy này, hồi 8 giờ tối, quan bác-sĩ Lamaureurx sẽ nói chuyện về « Bệnh lao và những cách phòng bị » (La tuberculose et des moyens de s'en préserver).

Xin mời các ngài hội-viên đúng 8 giờ tối mai vui lòng đến dự nghe ở nhà hội cho đông.

Hội Tri-tri lại cáo.

Toàn-quyền-phủ Ái-hữu-hội. — Hôm chủ-nhật mới rồi là ngày 22 mars, hồi 2 giờ rưỡi chiều, hội Ái-hữu phủ Toàn-quyền đã họp đại-hội-đồng bất thường tại công-quán Hội Tri-tri để bàu lại ba ông hội-viên trong ban Trị-sự là ông phó hội-trưởng, ông kiểm-sát tài-chính và một ông kiểm-sát. Những ông sau này được trúng cử.

Phó hội-trưởng : M. Hoàng-đình-Trác ; kiểm-sát tài-chính : M. Ng-như-Phan ; kiểm sát : M. Bùi-văn-Thuần.

Vậy ban trị-sự hội Ái-hữu phủ Toàn-quyền có những ông sau này :

Hội-trưởng : M. Đỗ-văn-Đắc ; phó hội-trưởng : M. Hoàng-đình-Trác ; thư-ký : M. Trịnh-văn-Tư ; phó thư-ký : M. Nguyễn-gia-Phùng ; Thủ-quỹ : M. Nguyễn-đình-Viễn ; phó thủ quỹ : M. Nguyễn-v-Loan ; hội-viên : MM. Nguyễn-v-Cảnh, Ng-văn - Cát, Đỗ-xuân-Lộc, Trịnh-đình Xuân ; kiểm-sát tài-chính M. Ng-như-Phan ; kiểm-sát : MM. Thẩm-chương Bùi v-Thuần, Đặng-hữu-Nhã.

Cái nạn ô-tô. — Hồi 10 giờ sáng thứ hai vừa rồi, chiếc ô-tô vận-tải do *chauffeur* là Ng-văn-Nhâm cầm máy, ở Hà-đông ra tới đường K-Am thiên đăng sau ga thì đụng phải một ông lão tên là Nguyễn-Chí, 67 tuổi, quán làng Y-na-quiết bị thương nặng, đã lập tức đưa về nhà thương bảo-hộ để cứu.

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thuộc đã ngài đăng Bắc-đẩu bội tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Nuế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lận, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIÂY nói số 236

63 142
THỦY-HỬ
NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

... Vừa dân-ông vừa dân-bà, cả thảy giết chết 15 người, lấy mất sáu cái chén nõng rượu bằng vàng bạc.

Quan phủ xem xong tờ bẩm, truyền đóng bốn mặt của thành lại, rồi sai quân-sĩ trách cứ phó-trưởng đi khám xét từng nhà một để bắt hung-thủ là *Vũ-tăng*.

Ngày hôm sau, lý-trưởng sở tại ở *Phi-vân-phố* đến báo về việc bốn người bị giết chết tại dưới chân cầu, hiện còn vết máu và tử-thi nằm ở trong vũng nước.

Quan phủ nghe báo, sai viên huyện-úy đến khám, với bốn cái tử thi lên t i hai người tức là linh phủ, còn hai người nữa đã có nhà khổ-chủ đến nhận và đưa quan-tài đến khâm liệm đem chôn. Lại đầu đơn kêu xin bắt hung-thủ phải đền mạng.

Cửa thành đóng luôn trong ba ngày, khám xét kỹ từng n à một Quan phủ lại phái người đi khắp các hương-thôn ở trong địa-hạt, cũng khám xét từng nhà.

Lại vẽ hình tượng *Vũ-tăng* và biên rõ niên-canh quán-chỉ, treo giải hễ ai bắt được *Vũ-tăng* thì thưởng ba nghìn quan, ai biết ở đâu mà đến báo, cũng có thưởng thưởng.

Còn ai dám chứa trong nhà mà cho ẩn nấng thì khi việc phát giác ra sẽ phải đồng tội. Lại thông tư cho các châu phủ xung quanh để cùng gia công nã trốc.

Vũ-tăng ở nhà *Trương-thanh*, nghĩ ngợi trong mấy ngày, nghe tin quan phủ *Mạnh-châu* phái bọn công-sai đi khắp các hương thôn để vào từng nhà mà khám xét.

Trương-thanh nói với *Vũ-tăng* rằng :

— Hiền-đệ ơi ! Không phải tôi có lo-sợ mà không dám để hiền-đệ ở đây đâu, nhưng ngày nay bọn công-sai phụng mệnh đi tìm-nã, khám xét từng nhà, chỉ e xảy có việc gì thì bấy giờ lại oán-trách là hai vợ chồng tôi không bảo. Vậy tôi muốn tìm cho hiền-đệ một chỗ để nương thân, khi trước tôi đã có nói với hiền-đệ, chẳng hay hiền-đệ nghĩ thế nào.

Vũ-tăng nói :

— Trong mấy ngày nay tôi cũng vẫn ngẫm-nghĩ về việc ấy. Bởi vì việc tôi tất phải phát-lộ, tài nào ở đây cho yên được. Và tôi chỉ có một anh, bị người chị dâu bắt-nhân làm hại, bây giờ họ-hàng thân-thích, tôi chẳng còn ai, nên đại-huynh có chỗ nào bảo *Vũ tăng* nay đi thì khi nào lại còn không muốn. Nhưng chẳng hay đi về phương nào ?

Trương thanh nói :

— Tôi có người anh kết-nghĩa là *Lô-tri-thâm*, cũng một vị hảo-hán tên gọi *Thanh-diện-thú Dương-chí*, hiện nay đang đóng ở chùa *Bảo-châu* trên núi *Nhị-long*, thuộc hạt *Thanh-châu*, vẫn làm chủ-lễ cướp giật ở địa-phương ấy mà quan-quân không dám đ ng đến. Hiền-đệ chỉ đến đấy là được yên thân, chứ còn đi đâu thì cũng khó lòng mà thoát khỏi tai-vạ. *Lỗ-tri-thâm* có viết thư rã tôi nhập bọn, nhưng tôi còn bận-bịu nhà-cửa, chưa thể đi được, bây giờ tôi viết một phong thư, nói rõ hiền-đệ là một tay võ-nghệ cao-cường thì chúng đã nể tôi, tất thế nào cũng cho hiền-đệ nhập bọn vậy.

Vũ-tăng nói :

— Đại-huynh nói phải. Ngày nay cái việc giết người của tôi đã phát-lộ, tất phải người đi khắp các hương-thôn ở trong địa-hạt, cũng khám xét từng nhà. Lại vẽ hình tượng tôi và biên rõ niên-canh quán-chỉ, treo giải hễ ai bắt được tôi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ. 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

SÂM-MẬU

(59, phố hàng Ngang)

GẶP TIẾT THANH-MINH ĐẠI GIẢM GIÁ

Xin chú-ý đọc cáo-bạch trà Sâm-Mậu này!

Đại giảm giá bán lỗ vốn để chiêu khách.

Nay gặp thanh-minh giai-tiết xin đại giảm giá trong nửa tháng, bắt đầu từ ngày mồng một tháng ba ta đến ngày 15 thì thôi.

Trà bao Liên-tâm, nguyên giá. 0$35
giảm giá. 0 . 28
Trà bao Ô-long, nguyên giá. . 0 . 32
giảm giá. 0 . 26
Trà gói Liên-tâm, nguyên giá. 0 . 25
giảm giá. 0 . 18
Trà gói Ô-long, nguyên giá. . 0 . 22
giảm giá. 0 . 16
Trà bao Hồng Thái Liên-Tâm, nguyên giá. 0 . 20
giảm giá. 0 . 15

Trà 1 su 1 gói, thì 1 hào được 13 gói.

Quá hạn thì lại bán nguyên giá cũ, xin các ngài chớ bỏ hoài các dịp mua rẻ mà được của ngon này.

Hanoi, Hàng-Ngang

Hiệu trà Sâm-Mậu cẩn bạch

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết ngứa và khi da phòng sưng ửng đỏ rần lên. Nhờ thuốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sai-sưởng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trây-trua, có lát, tróc da tróc vảy, vân, vân. v

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thì mua ngày nấy cho có một hộp thuốc đó, hoi hiệm bán thuốc quen của các ông các bà.

Hồi 7 giờ sáng chủ-nhật vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 566 trong có hai người ấy ngồi, do người *chauffeur* là Nguyễn-văn-Thọ cầm máy đi đến km. 12 ở Sơn-tây về Hà-nội thì đụng phải một ông cụ già tên là Phạm-đình-Trù, 87 tuổi quán làng Thượng-hiệp, phủ Quốc-oai. Tội nghiệp ông lão bị một thương ở đầu sâu đến năm phân tây, và ở mặt, ở mình cùng đầu gối đều bị nhiều thương tích; vậy đã lập tức chở về nhà thương Sơn-tây điều trị.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 nhà b. phố Thợ-nhuộm, Giây nói 295

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn bà và hô-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2069

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 23 mars 1925 như sau này :

Thóc

Hạng nhất giá	7 $ 70	100 kilos	
— nhì	—	7 , 50	100 —
— ba	—	7 , 40	100 —

Gạo

Hạng nhất giá	12 , 50	100 kilos	
— nhì	—	11 , 50	100 —
— ba	—	10 , 50	100 —

Hội thi ngựa. — Hôm chủ-nhật 24 mars, hồi 2 giờ rưỡi, ở trường thi ngựa Haiphong có mở cuộc thi kỳ thứ tám. Tuy hôm ấy giời mưa mặc dầu, mà các nhà có ngựa thi ở Hanoi và các tỉnh cũng cho đưa đến thi, cùng các người ưa thể-thao, và thích đánh cuộc cũng đến dự đông lắm. Các giải kết-quả như sau này :

Giải Suzon 1.400 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa	Giải
Ng-huy-Hợi	Le Prélude	Nhất
Blanche	Norcham	Nhì
Rose	Capricieux	Ba

Giải Saida 2.400 m.

L. Đ.T.Tiến	Long-mã	Nhất
Đ. K. Long	Faot	Nhì
Ng-huy-Hợi	Rigadin	Ba

Giải Moulin La Marche 2.400 m.

A. Kam	Eclipse	Nhất
Le Vétéran	Y...	Nhì
Radium	Solaire	Ba

Cuộc vui giúp hội Thanh-niên. Buổi hát tối thứ bảy 21 mars vừa rồi tại rạp Lạc-mộng-đài thu được tất cả là. 449 $ 60

Tiền thuê nhà hát M. Đoàn-khắc-Long 80 $ 00
Tiền thuê con hát 35 00
Chi phí tạp vặt 20 00 — 135 00
Còn lại 314 60

Một tối hát mà thu được bấy nhiêu tiền cũng là nhờ lòng quang-cố của bà con trong thành-phố quá yêu cái mục-đích của hội Bắc-kỳ Thanh-niên thể dục-mới được kết-quả như thế, vậy hội B. K. T. N. T. D. xin có lời cảm tạ vô cùng.

Giải quán quân cuối năm 1924 — 25. — Đến chủ-nhật 29 mars sau Bắc-kỳ Thanh-niên thể-dục Hải-phòng (La Jeunesse Tonkinoise) sẽ lên Hanoi đấu với hội L'Etoile hanoienne để tranh giải quán-quân cuối năm 1924 - 25.

Bà con đã từng mục-kích các cuộc đấu cầu của hội B. K. T. N. T. D vừa rồi thì đã đủ rõ sự tấn tiến của hội ấy là chừng nào, chắc rằng lần này cũng lại sẽ được bà con Hà-thành vỗ tay khen ngợi như ở dưới ta vậy.

Hai cái xác. — Hồi hai giờ chiều thứ hai vừa rồi, người ta vớt được một cái xác một đứa bé con gái chừng 2 tuổi chết ở dưới cái ao đường Paul-Bert. Xác đã nát cả, không biết vì cớ sao mà chết mà cũng không biết là con cái nhà nào.

Cũng ngày hôm ấy, hồi 3 giờ, người ta lại thấy ở dưới ruộng thuộc về cánh đồng làng Đông-nghĩa, có một cái xác một người con gái chừng 15 tuổi, chết về bệnh đậu mùa.

Cả hai cái xác ấy khám xét xong thì đã cho mang vào nhà xác.

NAM-ĐỊNH

Nghỉ phép. M. Ng-v-Tiến, thư-ký hạng nhất ngạch Công-chính (ban Hỏa-xa) được phép nghỉ 15 ngày lĩnh cả lương.

Trong khi M. Tiến nghỉ thì M. Ng-văn-Tịch, thư-ký hạng nhì tạm thay.

HẢI-DƯƠNG

Trận mưa gió hôm chủ nhật vừa rồi. — Vì trận mưa gió hôm chủ nhật vừa rồi trong thành-phố ta nhiều cây bị đổ gẫy, mái nhà bị đắc cũng nhiều, lại mấy cột giây thép bị đổ nữa.

Chiếc phà ở bến tỉnh bị gió đánh vào bãi cát rồi chìm mất ở đấy; còn về các làng Phạm-xá, và Phú-thái gần đường xe lửa thì nhiều nhà bị xiêu đổ lắm. Đường giây-thép ở tỉnh ta xuống Haiphong cũng bị đứt.

LƯƠNG-SƠN (Hòa-bình)

Luân-thường đảo ngược! Bản quán tiếp được bài sau này: Câu chuyện sau đây là một câu chuyện rất có hại cho luân-thường, số là có một ông kia vẫn tự phụ là một tay có học hơn cả trong châu, có một người cháu họ, cha mẹ nó mất sớm, nên việc gì cũng là theo chú cả; ông chú cũng hết lòng trông nom cho cháu như con vậy. Thàng giêng năm ngoái đứa cháu có cầu hôn với một cô con gái (cô nàng) nhà ông quan lang kia về tỉnh kia, bên gái đã thuận nên cháu đến nói để chú giúp cho. Ông ấy nhờ lo đi vẫn danh cho cháu. Đến tháng chạp ta năm ngoái cháu đã lo đủ đồ nghênh hôn nên đến nói với chú để chú đứng chủ hôn cho. Ông chú bằng lòng đến nhà cháu xếp đặt mọi việc. Đến hôm đi đón dâu thì chú bảo cháu rằng: công việc nhà bận để chú đi thay cũng được (Vì rằng tục Mường cứ tục người rể có bận thì ở nhà cho anh em thân thuộc đi thay cũng được. » Người cháu vì nhà bận mà có một mình nên thuận cho chú đi thay. Khi đi, hẹn trong ba ngày thì sẽ đón dâu về đến nhà, ở nhà người cháu gạo rượu lợn bò sắp sẵn cả rồi, đợi đến hôm thứ ba không thấy về, tưởng là đi chậm, hay đâu đến 10 hôm cũng không thấy về, vội cho người đi hỏi thì ra ông chú đã gửi rể ở bên nhà dâu thay cháu rồi, mà đã thành thân với nhau rồi. Tin đâu sét đánh bên mình, người cháu như người chết dở, ngậm ngùi bỏ hòn, vì việc này từ khi vẫn-danh cho đến khi nạp-thái, thì cả cháu cả, thế mà đến khi nghênh-hôn chú lại đổi cháu ở nhà mà tranh vợ cháu. Cái ông chú quí hóa ấy gửi rể từ tháng chạp năm ngoái đến hôm tháng 2 ta năm nay mới về chơi nhà, được vài hôm lại đi gửi rể.

Ôi luân thường đảo ngược đến thế thì thôi thật!

Lạc-thổ N. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Ở buồn đốt nhà chơi. — Tại làng Phương-giang gần Huế có một nhà kia nuôi một đứa tớ gái chừng 16, 17 tuổi, một hôm nó bỏ trốn, người nhà đi tìm, tìm về nhà thì nó vẫn ở như thường, cách 3 hôm sau nhà ấy phát hỏa cháy hết.

Khi cháy đã xong, tro lửa đã tàn, thì con tớ gái ấy tự xưng với chủ nhà rằng: nhà ấy là nó đốt, nghe lời nó nói đều ngạc nhiên, thật là một điều rất lạ, ai nấy đều lấy làm quái dị mà hỏi nó, vì cớ sao, thì nó nói, nó buồn nó đốt chơi chẳng có điều gì lạ. — Cớ sự con nấy phát điên chăng. — Nghe đâu nhà chủ đã bắt nó tống giam để trị tội.

Tiếng đồng đã ra. — Ba giờ chiều ngày hôm 23 tức là ngày 17 Mars tiếng đồng đã vang rầy phát khởi từ bước tây-bắc qua hướng đông-nam và có rắc đôi hột mưa đông. Lệ thường tiếng đồng tháng mười thì hết, tháng chạp thì ra mà nay mãi đến tháng hai mới có tiếng đồng, đồng ra chậm như thế thật là rất hại cho mùa màng, nghe tiếng đồng các nông gia có bề lo sợ lắm.

Phường xiếc Đại-Nam tới Huế. — Mấy hôm nay nơi khu đất ở bến chợ Đông-ba đã thấy rào một khuôn to để diễn trò xiếc Đại-Nam của M. Lưu-khánh-Vân. Trong buổi xứ nàng mắc nạn đói khó mà bỗng thấy một phường xiếc đến thì ai lại chẳng bảo rằng là đến không gặp chăng may, nhưng biết đâu được là may hay rủi, vì rằng chàng ta đã thường thấy mấy hôm nay tuy là dân đói kéo đi từng đoàn từng lũ, nhưng các rạp hát có khi nào ít người đi xem.

Sự rủi ro trong khi auto đi một lần với xe hỏa. — Trên đường sắt xe hỏa chạy, dưới đường thiên-lý xe ô-tô vẫn rong, khi ấy thì cả hai tiếng máy chạy cuyển động một lần nghe đinh tai chóc óc, những người đi đường gặp những lúc ấy thì thường bị nạn rồi ro, vì rằng nhiều cái xe auto thường đua tranh chạy với xe hỏa thì chạy đã lanh mà bỏ còi cũng không ai nghe lọt, tai thường bị hiểm nghèo.

Cách vài hôm nay, khi chuyến xe hỏa buổi mai chạy từ Tourane ra Huế, khi đi gần đến cầu Nong chừng 1 kilomètre thì vừa có cái xe mô tô 2 chỗ ngồi của 1 người Tây nào đó chở 1 bà đầm đi chơi. Lúc đến đó thì vừa một lần với chuyến xe hỏa và cái xe mô tô chỉ có tiếng nổ kêu to chớ không có còi. Cho nên khi đến nơi ấy thì có một bà lão nhà quê tay xách cái mâng đi giữa đường, ỷ c ừng vừa có tiếng tai lại bởi hai tiếng máy chuyển một lần kêu vang rầm nên không nghe tiếng mô tô nổ, cứ giữa đường mà đi tự nhiên. Khi xe mô tô đã đến gần thì ông Tây lanh tay vừa tránh một bên vừa xô mụ một cái cho ngã ra bên đường khỏi bị xe cán. Xô mụ ngã lăn nhào xuống bị đá đụng phải gẫy mất 2 cái răng và máu mũi chảy lênh láng. Còn xe mô tô đã làm cho người thoát nạn lớn phải nạn nhỏ độ cũng đã gẫy xe rồi.

Ấy đó, bà con ta nên biết mà cẩn phòng trong những khi trông thấy xe hỏa thì nên thường lặng trí mà nghe ở sau lưng mình kẻo mà bị xe khác cán.

KHÔNG Ở PHỐ GIA-NGƯ NỮA

Trường học M. Lê-đình-Thăng mới dọn về phố Boulevard Maréchal Pétain (phố Bắc-ninh cũ) số nhà 54.

Ai hỏi hay xin học cứ lại phố ấy.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Thăng thưởng. — Ông Ng-Phan, tri phủ Thiệu-hóa, thị-giảng học-sĩ, được thăng thị-độc học-sĩ. Kỳ này 14 phủ huyện trong tỉnh duy có một mình ông Nguyễn-Phan được thăng thưởng. Xin có lời mừng quan phủ Thiệu-hóa.

QUẢNG BÌNH

Cuộc nói chuyện hàng tháng ở hội Quảng-trị. — Hôm thứ bảy 21 mars ở hội quán Quảng-trị có cuộc nói chuyện hàng tháng. M. Trần-xuân-Hòa nói về « Thú hát ả-đào ».

Cuộc nói chuyện tháng mars này là kỳ thứ 5 rồi, người dự thính vẫn đông, xem đó đủ biết ai ai cũng có nhiệt tâm với quốc-văn và đều hiểu-đồng tình với công cuộc hữu ích của hội Quảng-trị đã xướng ra.

Hỏa tai. — Hồi 12 trưa hôm 17 tháng 2 ta, ở gần phủ lỵ Quảng-ninh có một cái nhà tranh của một người nông-phu tên là Nguyễn-Vinh bị cháy. May nhờ có lính lệ và người hàng xóm cứu cho, thì đồ đạc trong nhà phần nhiều đem ra được cả.

(Xem trang thứ ba).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 25 Mars 1925

TẠP KỊCH HỢP DIỄN

Lần trước bản-hội đã chọn trong các tích hát hay mà lấy ra vài đoạn có nhiều câu hát, nhiều giọng hát hay được các quý-khách đến xem đông lắm không đủ chỗ để các ngài ngồi.

Lần này bản hội lại xin chọn trong các tích hai khác mà soạn thành một bài Tạp kịch để hiến các liệt quý một cuộc mua vui ít có, sau nữa để cảm tạ các liệt quý bấy lâu nay vẫn có lòng yêu chuộng đến hẫn-hòi. Tối nay xin diễn 3 cảnh và 1 cảnh hài-kịch.

Cảnh thứ I :

LƯU-BÌNH

Diễn từ hồi Lưu-Bình ra quán Nghênh-xuân gặp Châu-Long.

Cảnh thứ II :

THẢO-MAI XUẤT GIÁ

Diễn từ chỗ Kính-Xuyên cậy bàng nhân đi hỏi vợ.

Cảnh thứ III :

CHÚA-THAO BỊ TỘI, CÔNG CHÚA PHẢI LONG

Diễn từ chỗ Chúa-Thao bị giam trong ngục đến chỗ Công-chúa gặp Chúa thao, rồi hai bên tự tình với nhau,

Cảnh thứ IV :

TRẠNG QUỲNH BÀY TRÒ LỪM

(Hài-kịch)

Rất vui và rất buồn cười

Mỗi khi bạn-hát ra sân khấu hát lối điệu hát nào sẽ có biển yết lên để các ngài biết trước. Xin xem chương-trình và cáo bạch riêng. Xin các quý-khách lấy vé trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ bảy.

Tối thứ năm 26 Mars 1925

MẪU-ĐƠN GIAI HOẠI

Tình bác chàu, nghĩa mẹ con,
Tình sao cho đáng vuông tròn hòa hai.
Khen người trí-nữ giỏi giai.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau da mảng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ : 0$50

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ký, để cho người làm đi tìm kiếm. Kẻo cảo ngài thường hay kí tên vẫn tắt, hoặc thấy quá, không sao đọc được, khiến ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Rue Paul-Bert, Hanoi

Trước bữa ăn, hay sau bữa ăn uống một cốc Bordeaux rượu vang Mariani

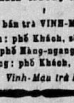

Thời được sức lực mạnh khỏe, được chân huyết tốt tươi

HỠI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYÊN, BỆNH HEN!

Ai mắc các bệnh ấy mà khó thở, mà đau tức, nên dùng thuốc Abyssinie Exibard bằng bột (REMÈDE D'ABYSSINIE EXIBARD en POUDRE) thì bệnh sẽ đỡ ngay. Bỏ bột trong một cái điếu, hoặc trộn một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập-tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hãi thuốc quân Abyssinie Exibard (EXIBARD CIGARETTES D'ABYSSINIE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái hàng quân chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiện :

Gói bán tại | **BLANC, Hanoi**
MONTÈS, Hanoi

TRÀ VINH-MẬU

Bản hiệu khai-trương ở Quảng-đông hồi Tân, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thảy tiêu, vân vân, đóng cách hòa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH-TÂM DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều rõ-ràng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi điếm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 26.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nôi tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Trong thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất cả cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nolal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhầm, vô gió lạnh, chớ có chớ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nolal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHAO SAGNE, Phố Paul Bert cổ bán. Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

THỪA-THIÊN

Bắn chết người. — Làng Xuân-au (gần ga Truồi) là nơi sơn cước thường bị heo rừng về phá khoai, sắn. Cho nên có một người ở gần đó mới đem súng đến để đợi đến đêm khuya heo ra ăn mà bắn. Đêm ấy chừng như đã khuya mới thấy trong bóng mập-mờ, một con heo rừng đang lội qua khe và uống nước. Người ấy liền dương súng lên, chú tinh nhắm, nhằm sườn-ba mà thấy một phát. Sáng vừa « rầm » một tiếng thời tiếp có người kêu lên « Ôi ơi ! ao ôi ! » Biết là việc chẳng may rồi, người ấy cùng ba người tùy tùng liền chạy lại xem thời quả là một bà già hơn 60 tuổi, khi ấy trời gần sáng, nên mới đem rau xuống khe rửa để lên nấu ăn, chẳng may bị người ta lầm là heo rừng nên mới bị một phát đạn suốt từ cánh tay vào sườn ba thấu đến ruột mà chết ! Ôi cái tình cảnh cả đôi bên lúc bấy giờ đều là đáng thương cả : Bà già chết tuy đã đành phận rồi, nhưng người bắn kia cũng hồn lạc phách xiêu, tinh thần tán loạn. Súng rơi mất chỗ nào cũng không biết, đứng không vững bước không rời, nỗi lo sợ thảm thê đau đớn lại khổ gấp mấy lần người chết kia nữa.

Bởi sao mà lầm ? Bởi dưới bóng đêm tối, bà già kia bận áo đen cũ, lại lội xuống khe đó là nơi heo rừng thường qua lại đó luôn.

Hiện người ấy đã đến tòa xin thú tội. Chưa rõ xét xử ra thế nào.

TOURANE

Sự buôn gạo. — Lân nay nhân vì các tỉnh Trung-kỳ lắm nơi bị cái nạn cơ-hoang, nên trên từ chính-phủ, dưới đến các thương-gia, đều chăm về việc tải gạo trong Nam-kỳ ra ngoài nầy bán, và chẩn, thải, cho nhân-dân.

Đây là nơi hải-cảng, chẳng những gạo tải đến tỉnh Quảng-nam phải đem vào cửa này, mà gạo tải đi Quảng-trị, Thừa-thiên cũng đều đem vào đây, để chở xe-lửa ra Huế. Bởi thế cho nên mấy tháng nay ở đây ngày nào cũng có tàu gạo đậu ngoài sông, trong các nhà buôn và ga xe lửa lác nào cũng tấp-nập những người khiêng kẻ vác. Một ngày ngoài hai chuyến xe thường đi Huế đã đặt theo một dãy xe gạo, lại còn đặt thêm mấy chuyến xe riêng chở toàn gạo ra Huế nữa. Thật việc buôn gạo to như thế ở đây chưa có bao giờ.

Nhân dịp đói kém nầy các nhà buôn gạo lắm chủ lãi có bạc vạn, thế mới biết nhà giàu khi nào cũng có phần hơn, cái nạn kém đói còn lâu, rất khổ-sở cho dân nghèo, mà hẳn họ còn lãi nhiều nữa.

Năm nay vận tải nhiều như thế, sở xe lửa cũng thấu được một món lợi to. T. L. lai cảo

Mùi sương gió nồm. — Đã mấy hôm nay sáng nào trời cũng có sương mù, nhất là hai ba hôm gần đây, sương mù lại nhiều lắm, mỗi buổi sáng sương xuống dầm-dầm như mưa, và trời tối cho đến 7, 8 giờ mới tạnh, suốt ngày thì gió nồm hun hút đến nửa đêm mới im. Nhờ có sương nồm ấy nên mấy hôm nay cá tôm được nhiều lắm, và các loài hoa quả sinh nở rất mau ; song cũng vì có sương nồm ấy mà lắm người sinh ra ho nóng, nhức đầu sổ mũi, đau cảm luôn. Và mấy lâu không có hạt mưa, đồng-điền khô hốc, cây cỏ héo queo, trời có mưa xuống cho vài trận thì mới quí, chớ nếu cứ nắng mãi thế này thì hoa mầu dẫu có nảy lộc đâm bông, mà không có nước thì cũng khó bề mong cho xanh tốt được.

Song có mưa dông vài trận rồi tạnh, nay thì mới được, chớ như lại làm cái lối mưa dầm, thì ắt phần nguy to, vì thối hết cả khoai mà lúa chín gặt chín gặt về không phơi-phóng gì được.

Đã có gạo mới. — Nhà quê đã có đôi đám lúa chín gặt được, nên đây đã có vài gánh gạo mới ra bán, song gạo mới năm nay sấu hạt và còn kém lắm. Mà chỉ bán có vài ba gánh, nay lại không thấy nữa, vì lúa nhà quê cao quá, còn đây nhờ gạo ngoài nên giá lại hạ hơn, họ buôn ra bán lỗ, nên kinh không dám buôn nhiều.

Nghe lúa nhà quê mười phần với được bốn năm. T. L.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được rõ biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gởi kèm cho : 1° bằng tờ mandat ; 2° tiền gởi theo giấy mua tới bưu-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi chớ không tính từng ngày.

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,

nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc bôi **POMMADE MOYEN**, dùng độ ngay lập tức mà chống khỏi ngay.

Ở Paris hỏi tại hiệu bào chế **DUPUY, 226, B. St Martin** Ở Hanoi : nhà thuốc **LAFON & LACAZE.**

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra táo phải lâm cho huy hoàng uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

Lại về chốn cũ

Hiệu **LỢI-THÁI** *bán đồ vàng bạc có lời kính-cáo để quý-khách gần xa được biết nay bản-hiệu lại giọn về nhà cũ số 108, 110, phố hàng Bạc, Hanoi.*

Quý-khách chiếu cố xin cứ gửi thư và tiền đặt về, bản-hiệu sẽ chiếu theo thời giá mà gửi hàng đến tận nơi.

BỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Đúng rồi lại bán lại 1 fr. một gam

1 fr. 75

Tiền cước : 0.60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECOSSON trên này, thực là chắc chắn đúng tuổi. Có nhiều kiểu đẹp lắm, khắc nhẫn cô tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá 1 fr. 75. Xin quý-khách hàng rõ-cô cứ kiểu nhẫn nước mình.

Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì có quyền tàu sau bản hiệu sẽ tiền lại ngài.

Con nhớ cái kiểu nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bài, khoét một cái lỗ vào đấy làm mẫu. Rồi gửi một cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Noyon E

201, Rue Saint Honoré, PARIS

thì chuyển tàu sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Cà-ta-lô có vô những đồ tặng.

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sơn nhiều, bằng tàu nhiều lắm, hàng thứ tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta Bắc-kỳ như thơ, suyến, lĩnh, lụa, vàng, quế, sản vật và hàng Saigon như lĩnh, thơ, sản vật.

Nay mới có đủ các mùi, lăng thêm, mogan đen và vải nhiều vô kể. Những hàng này bán buôn từng tấm, chớ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư tới, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cần-bạch

2010 YU-WO-TSEONG

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh sa dường tiêu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

Nếu ai mắc phải bệnh tình « lậu » gian-mai » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không vất vả đường sinh dục, nên lập tức mua thuốc của hiệu « D-NGOC-LIEN, n° 46 rue Principale à Dap-cau, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bệnh tình đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống 20 cachets

Agents d'Annonces en Europe

POUR LE

« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Sté Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xương da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

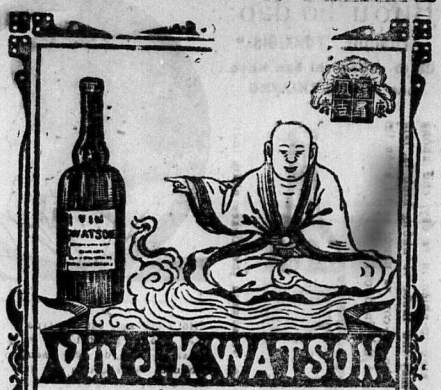
Elixir Tridigestif

rõ các chất **Pancréatine, Diastase và Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ làm giờ sáng.

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thầy-cả đã tìm năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước,

Một cốc tí-co. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, gót cao su Wood-Milne, đẩy giầy (lacet) sâu buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

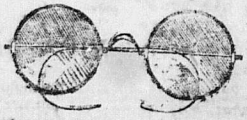

Giá giầy ở cô-lo-lô số 6 : sẽ bán đi, nay xin tính lại giá ở tarif nọ ? ha nhiêu

KÍNH MỚI SANG

Kính mắt trắn, vành đồi mồi gọng mạ vàng (dùng đi năng) Giá bán 1$70

Toàn đồi mồi (dùng đi năng) Giá bán 1$90

Kính mắt trắn, vành đồi mồi gọng bọc vàng (dùng đi năng) Giá bán 3$00

Toàn sách : giá bán 3$50

Giá đi thêm 0$30 tiền cước

Hộp đựng kính bằng Allum nhôm giá 0$50

BÁN TẠI HIỆU :

LY-SENG-BAO

42, Phố HÀNG BỒ, HANOI

SẮP MỞ

Ba

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN ! CÁC NHÀ CHỦ MỚI

NÊN CẨN THẬN !!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI.

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S.A.C.M. TOÀN BANG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIẾP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGAY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

Cho các nhà máy, nhà máy điện, may mào có đủ dụng cụ hồng nguyệp. v. v.

Sous AGENCES de CONSTRUCTIONS MECANIQUES d'HAIPHONG. | Giây nói : n° 48 | Tên viết tắt : CABESTAN

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酗補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚午各呷每各呷沒嘯禮歌喫稱

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC

2099 31 phố Trung-tiên (Rue Paul-Bert) Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thứ giá 20 quan, vé thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng một quan. Sắp tiền lần đầu, liền được ngay vé có giấy, mang về cất đi, và cứ mỗi ngày 25 thì được 4 tiền. Mình chỉ chịu khó dành dần một ít, mà hàng năm không nghĩ đến, mà đã được đủ cả cuộc rút số, lại được có quyền mỗi tháng một cái vé rồi, quy có sinh sôi nữa.

Vé Crédit National, mỗi năm làm 24, đủ cho cả 12 số : le 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô. . . . . MỘT TRIỆU
1 lô. . . . . 500.000 quan
2 lô. . . . . 200.000 quan
3 lô. . . . . 100.000 quan
6 lô. . . . . 50.000 quan

Tiền tết số làm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bảo kê những số được trúng rồi với cho không mất tiền. Muốn mua cuốn rõ số ấy thì rồi ngày 20 mỗi tháng cho công ty chính nước ly của nhà Banque de Change et de Crédit de Marseille, tại số nhà 30, đường quan Thánh, Hanoi.

Việc bán sẽ này theo như điều lệnh ngày 12 Mars 1906.

CƯỜI MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)